

Պրովետարներ բոլոր յերկրների, միացե՛ք

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊԵՏԱՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

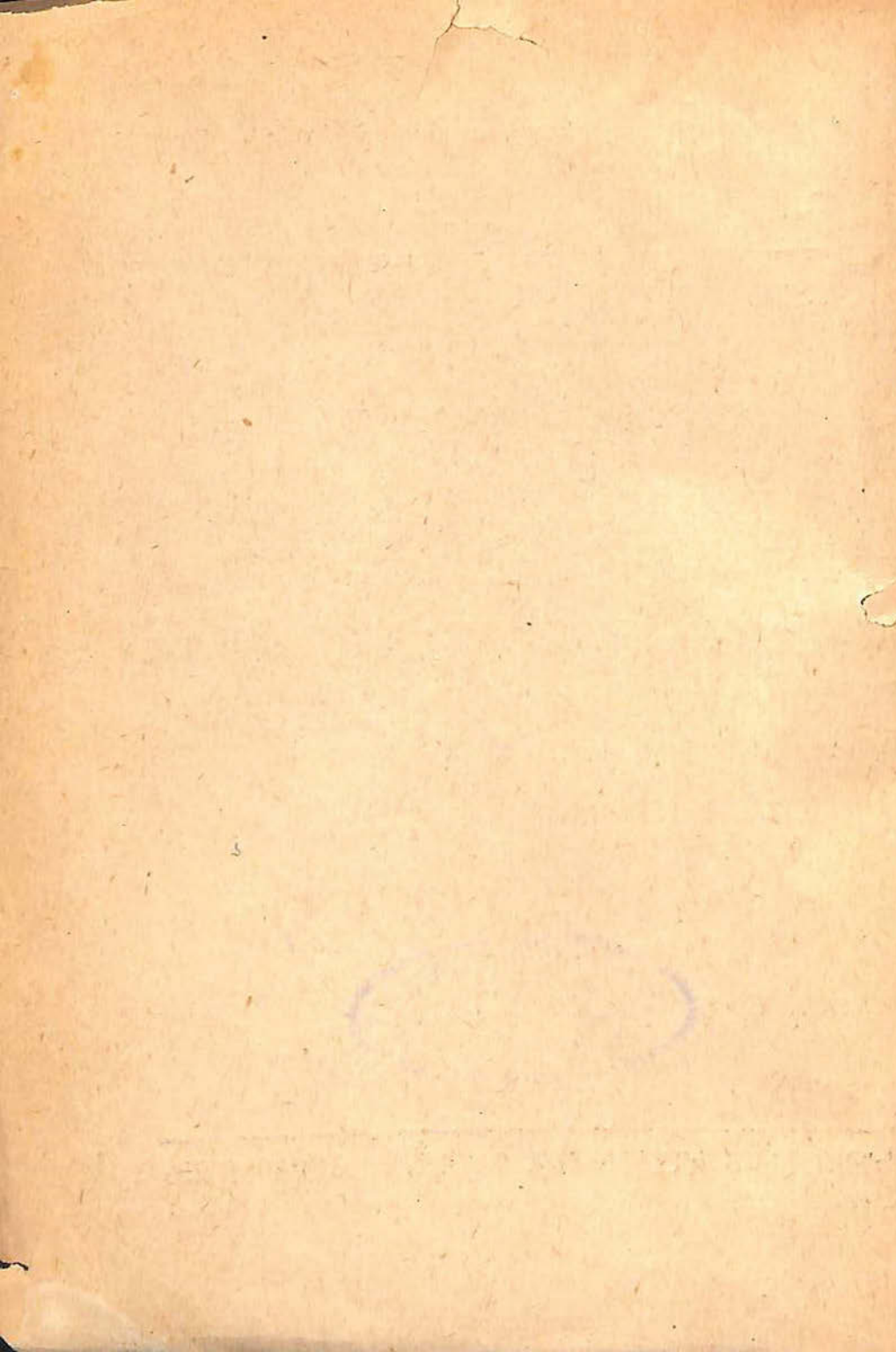
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

ՔՐԱՑՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

Handwritten notes: # 24300, 574

ՀՐԱՑ. ԽՆԱՅԴՐԱՄԱՐԿՂՆԵՐԻ ՅԵՎ ՊԵՏՎԱՐԿԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1 9 3 7

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԽԱՐՆԵՐԻ
ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱՊԸՆԴ-
ՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԲՆԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԻՐԱՑՆԵԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ
ՅԵՎ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

1. ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՅՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՈՒ ԿԱՐԳԸ.

1. ԽՍՀ Միության Պաշտպանության ամբողջական փոխառության իրացումն սկսվում է 1937 թ. հունիսի 2-ից և անցեկացվում յուրաքանչյուր աշխատավորի փոխառությանը կամազոր կերպով մասնակցելու հիման վրա:

2. Կալտնտեսականները և գյուղական արհեստագործական-տնայվագործական արտելների անդամները փոխառության պարտատոմսերը ձեռք են բերում կոլեկտիվ բաժնեգրության կարգով, վճարելով պարտատոմսերի համար, բաժնեգրիչների ցանկով, կամ միանվագ հենց բաժնեգրվելիս (կանխիկ հաշվով), կամ մաս-մաս վճարման կարգով:

Բաժնեգրությունը կոլտնտեսականների մեջ անցեկացվում է ինչ թե կոլտնտեսական անտեսության, այլ յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի համար և միայն դրամային արտահայտությամբ: Աշխուրդով բաժնեգրություն չի թույլատրվում:

3. Մեխատնտես-գյուղացիները փոխառության պարտատոմսերը ձեռք են բերում կանխիկ հաշվով, կամ անհատական բաժնեգրությամբ մաս-մաս վճարման կարգով: Նույն կարգով են ձեռք բերում գյուղական այլ բնակչությունը (չկոոպերացված տնայնապորձները, թոշակառուները և այլն):

4. Գյուղխորհուրդների նաև գյուղական վայրերում գտնվող ձեռնարկությունները և հիմնարկությունների բանվոր-ծառայողները մեջ փոխառության կրելեկտիվ բաժնեգրությունն անցեկացվում նույն պայմաններով, ինչպես բանվորների և ծառայողների մեջ քաղաքներում :

5. Կոլտնտեսականները, գյուղական արհեստագործական-անայնադործական արտելների անդամները, մենատնտես-գյուղացիները և վարձու աշխատանքներով չըրազված այլ քաղաքացիները, մաս-մաս մուծումներով յեղած բաժնեգրության ղեկըրում պարտատոմսերի արժեքը վճարում են մինչև 1938 թվականի մարտի 1-ը :

Առաջին մուծումը նրանք վճարում են իրենց ցանկությամբ կամ հենց բաժնեգրվելիս, կամ բաժնեգրությունից հետո տասնորվա ընթացքում : Առաջին մուծման չափը վորոշվում և իրեն քաժնեգիրի կողմից : Մնացած մուծումները բաժնեգիրները վճարում են մաս-մաս վճարումների ամբողջ ժամկետի ընթացքում, այսինքն մինչև 1938 թ. մարտի 1-ը :

6. Փոխառության բաժնեգրությունը վճարվում և իրենց, կոլտնտեսականների կողմից կանխիկ դրամով :

Արդելվում և կոլտնտեսությունների վարչություններին վճարել կոլտնտեսականների բաժնեգրությունը կոլտնտեսության միջոցներից, նաև դանձել կոլտնտեսականների բաժնեգրության մուծումները կոլտնտեսականներին աշխորերով հասնող կամ տրվող դումարներից :

7. Գյուղական արհեստագործական-անայնադործական արտելների այն անդամները, վորոնք իրենց աշխատավարձն ստանում են արտելներում, իրենց բաժնեգրությունը վճարում են արտելի վարչության միջոցով : Այլ արտելների անդամները— փոխառության բաժնեգիրները— հանձնարարությունների հիման վրա, նրանց փոխառության հերթական մուծումները դանձվում են բաժնեգիրների աշխատավարձից արտելի վարչության կողմից :

8. Գյուղխորհուրդների նաև գյուղական վայրերում գտնվող ձեռնարկությունների և հիմնարկությունների բանվորների

և ծառայողների մեջ փոխառութեան բաժնեգրութեանն անցեկաց-
վում գյուղխորհուրդներին, հիմնարկ-ձեռնարկութեաններին կից
պետվարկին ոժանդակող հանձնաժողովների կողմից:

Բանվորների և ծառայողների բաժնեգրութեան հաշվարկում-
ները տեղի յեն ունենում գյուղխորհուրդներում-գյուղխորհուրդ-
ների քարտուղարների կողմից, իսկ ձեռնարկութեաններում—
հիմնարկութեաններում— այդ ձեռնարկութեանների և հիմ-
նարկութեանների հաշվապահութեանների կողմից: Բանվորնե-
րի և ծառայողների բաժնեգրութեան մասնումները դանձվում են
բաժնեգիրներին աշխատալարձից, փոխառութեանը բաժնեգրվելու
ժամանակ նրանց կողմից տրված հանձնարարութեանների հի-
ման վրա:

9. Գյուղական այլ բնակչութեան բաժնեգիրներն իրենք են
վճարում բաժնեգրութեանները կանխիկ դրամով:

**II. ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՖԻԵԱՆՍԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ, ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ՅԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԽՆԱՅԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԻ, ԳՑՈՂՈՐՀՈՒՐԻ-
ՆԵՐԻ ՅԵՎ ՆՐԱՆՅ ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ԼԻԱԶՈՐՆԵՐԻ, ՊԵՏՎԱՐ-
ԿԻՆ ՅԵՎ ԽՆԱՅԴՈՐԾԻՆ ՈՒՍՆԳՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ
ՅԵՎ ԿՈՒՏՆԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

10. Փոխառութեան իրացման կազմակերպումը գրվում է
չրջֆինբաժինների և կենտրոնական շրջանային խնայբա-
մարկղների վրա, վորոնք փոխառութեան աշխատանքներն անցնե-
կացնում շրջործ կոմիտեի ղեկավարութեամբ:

11. Շրջֆինբաժինների և կենտրոնական շրջանային խնայ-
դրամարկղների վրա յե դրվում՝

ա) Փոխառութեան իրացման կազմակերպումը գյուղխոր-
հուրդների միջոցով յաբաքանչյուր բնակելի վայրում:

բ) Կոլանտեսականների, մենատնտես-գյուղացիների և գյու-
ղական այլ բնակչութեան բաժնեգրութեան հաշվարկումների
անցկացումը գյուղխորհուրդների և նրանց փոխառութեան լիա-
զորների միջոցով (բաժնեգրութեան մուծումներն ստանալը և
բաժնեգիրներին պարատոմսեր հանձնելը):

դ) Փոխառութեան իրացման կարգի մասին հրահանգներ տալը դյուղխորհուրդներին և նրանց փոխառութեան լիազօր-ներին և ոժանդակող հանձնաժողովներին, նաև փոխառութեան հաշվարկման հաշվարկումները և հաշվետվութեան կարգի մասին վարկման հաշվարկումները և հաշվետվութեան կարգի մասին հրահանգներ տալը դյուղխորհուրդները քարտուղարներին :

Բացի դրանից կենտրոնական և շրջանային խնայդրամարկդները վրա յե դրվում :

ա) Փոխառութեան բաժնեգրութեան անցկացման, հաշվարկման և հաշվարկումները համար դյուղխորհուրդներին բաժնեգրութեան թերթերով և այլ ոպերատիվ նյութերով, նաև փոխառութեան պարտատոմսերով մատակարարելը :

բ) Գյուղխորհուրդներում փոխառութեան աշխատանքները դրութեան և հաշվառման դրվածքի ու բաժնեդիրները հետ ունեցած հաշվարկումները հսկողութեան և ստուգում :

գ) Բաժնեգրութեան ամբողջ դումարը հաշվառում, փոխառութեան հաշվարկումները դյուղխորհուրդներին հետ, փոխառութեան հաշվարկումները պետական բյուջեյի հետ և փոխառութեան մասհանումները հանձնումն տեղական բյուջեներին :

12. Գյուղխորհուրդների վրա դրվում ե՝

ա) Ոժանդակ հանձնաժողովները և այլ հասարակական կազմակերպութեանները միջոցով, նաև կոլտնտեսութեանները վարչութեանները միջոցով փոխառութեան մասսայական-բացատրական աշխատանքներ անցկացնելը և փոխառութեան բաժնեգրութեան կազմակերպումը կոլտնտեսականների, մենատնտես-դյուղացիների և դյուղական այլ բնակչութեան մեջ :

բ) Իրենց լիազօրները միջոցով կոլտնտեսականներից, մենատնտես դյուղացիներից և դյուղական այլ բնակչութեանից մուծումներ ստանալը և հաշվաքած մուծումները կենտրոնական (շրջանային) խնայդրամարկդին հանձնելը :

գ) Գյուղբյուջեյից աշխատավարձ ստացող բանվորների և ծառայողների աշխատավարձից փոխառութեան բաժնեգրութեան մուծումների դանձումը և այլ դանձված մուծումները կենտրոնական (շրջանային) խնայդրամարկդին հանձնելը :

դ) Կենտրոնական (շրջանային) խնայդրամարկդում փոխա-

առւթյան պարտատոմսեր ստանալը և բաժնեգիրներին հանձնելը :

ե) Բաժնեգրութեան և մուծումները գումարի հաշվառում և կենտրոնական (չրջանային) խնայդբամարկղին փոխառութեան սահմանված հաշվետվութեան ներկայացնելը :

13. Փոխառութեան աշխատակիցները գլուղխորհուրդներում բաշխվում են հետևյալ կերպ՝

ա) Գլուղխորհրդի նախագահը ղեկավարում է փոխառութեան բոլոր աշխատանքները, կազմակերպում է բաժնեգրութեան անցկացնելը և բաժնեգիրներից մուծումներ հավաքելը, հետեւում է, վոր գլուղխորհրդի սահմաններում գտնվող կոլտնտեսականները, արհեստագործական-տնայնագործական արտեյների անդամները և մենատնտես գլուղացիները լրիւ չարիւ ընդգրկվին բաժնեգրութեամբ, հսկում է, վոր մշարված պարտատոմսերն իր ժամանակին հանձնվին բաժնեգիրներին և ստուգում է փոխառութեան հաշվառման և հաշվետվութեան դրվածքը :

բ) Գլուղխորհրդի քարտուղարը վարում է փոխառութեան բաժնեգրութեան և մուծումների հաշվառումը սահմանված ձևերով ու փաստաթղթերով և փոխառութեան սահմանված հաշվետվութեանը ներկայացնում է կենտրոնական (չրջանային) խնայդբամարկղին :

գ) Գլուղխորհրդի կողմից նրան տրված հատուկ հավատարմագրով պարտատոմսեր է ստանում կենտրոնական (չրջանային) խնայդբամարկղում, պահում է պարտատոմսերը, նաև բաժնեգիրներից ստացվող դրամական մուծումները և ալբ մուծումները հանձնում է կենտրոնական (չրջանային) խնայդբամարկղին :

14. Գլուղական վերստուգիչ հանձնաժողովը գլուղխորհրդի վերստուգման ժամանակ ստուգում է, թե գլուղխորհրդի կողմից վորքան ճիշտ է տարվում այս հրահանգում թված փոխառութեան հաշվառման և հաշվետվութեան ձևերը, փոխառութեան պարտատոմսերի և փաստաթղթերի պահելը, նաև՝ փոխառութեան հավաքած մուծումների ժամանակին հանձնումը կենտրոնական (չրջանային) խնայդբամարկղին :

15. Փոխառութեան աշխատանքները համար գյուղխորհուրդները լիազորներ են առանձնացնում ամբիշ ակտիվ և վստահելի հասարակական ջիղ ունեցող կոլտնտեսականներից և Ֆլոտնտեսուհիներից և գյուղական ինտելիգենցիայից կոլտնտեսությունների վարչութիւնները և գյուղխորհուրդներին ու կոլտնտեսութիւններին կից պետվարկին ու խնայգործին ոժանդակող հանձնաժողովների հաճնարարութեամբ:

Լիազորները հաստատուում են շրջգործկոմի նախագահութեան կողմից՝ գյուղխորհուրդի առաջադրանքով: Լիազորները փոխառութեան աշխատանքներից կարող են ազատվել միայն շրջգործկոմի նախագահութեան վորոշմամբ:

Շրջգործկոմի վորոշմամբ լիազորներ հաստատուուց հետո, յուրաքանչյուր լիազոր ձև նո. 4 բլանկի վրա պարտավորագիր և տալիս գյուղխորհուրդին: Միաժամանակ գյուղխորհուրդը տալիս է լիազորին սահմանված ձևի վկայական կենտրոնական (չբջանային) խնայգործարկի վարիչի և գյուղխորհուրդի նախագահի ստորագրութեամբ:

16. Լիազորները կցվում են գյուղխորհուրդների կողմից, բաժնեդիրների մի վորոշ խմբակին, մուծումների հավաքի ամբողջ ժամանակ:

17. Գյուղխորհրդի փոխառութեան լիազորների վրա յե դրվում՝

ա) Փոխառութեան մասին բացատրական աշխատանք անցկացնելն այն բաժնեդիրների մեջ, վորոնց կցված է լիազորը գյուղխորհուրդի կողմից:

բ) Փոխառութեան բաժնեդրութիւն անցկացնելը.

գ) Բաժնեդիրներից մուծումներ հավաքելը և հավաքված մուծումները գյուղխորհուրդի քարտուղարին հանձնելը:

18. Գյուղխորհուրդներին և Կոլտնտեսութիւններին կից պետվարկին և խնայգործին ոժանդակող հանձնաժողովները՝

ա) Անց են կացնում փոխառութեան մաստայական—բացատրական աշխատանք.

բ) Ստուգում են բաժնեդիրների հետ ունեցած փոխառու-

թիւն հաշվարկումների ճշտութիւնը և մնացած պարտա-
տոմսերը ժամանակին բաժնեգիրներին հանձնելը :

19. Կոլտնտեսութեան վարչութիւնները ահաբեկ ոգ-
նութիւն են ցույց տալիս գյուղխորհուրդներին և նրանց լիա-
զորներին՝ մատայական—բացատրական աշխատանքներ և փո-
խառութեան բաժնեգրութիւն անցկացնելու գործում :

20. Շրջֆինբաժինները, կենտրոնական և շրջանային խնայ-
դրամարկղների ղեկավարները և գյուղխորհուրդների նախա-
գահները պատասխանատուութիւն են կրում փոխառութեան
հաջող իրացման համար, փոխառութեան բաժնեգրութեան մի-
ջոցները ժամանակին և լրիվ չափով դանձելու և պարտատոմ-
սերը ժամանակին բաժնեգիրներին հանձնելու համար :

Գյուղխորհուրդները պատասխանատուութիւն են կրում՝
պարտատոմսերը ժամանակին բաժնեգիրներին հանձնելու փոխա-
ռութեան հաջողութեամբ միջոցները ժամանակին խնայդրամարկղներին
հանձնելու և նյութական պատասխանատուութեան են կրում պար-
տատոմսերը և փոխառութեան համար բաժնեգիրները ստացված
դրամը անվճար պահելու համար :

III. ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՅԿԱՅՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

21. Փոխառութեան որևէքը հրապարակելուց անմիջապէս՝
գյուղխորհուրդները, կոլտնտեսութիւնների վարչութիւնները
և ոժանդակող հանձնաժողովները պարտավոր են մինչ բաժնե-
գրութեան պիկըն ապահովելու կոլտնտեսականների և մե-
նատնտես գյուղացիների ժողովներ անցկացնելը :

22. Փոխառութեան բաժնեգրութիւն ընդունում են գյուղ-
խորհուրդի լիազորները՝ գյուղխորհուրդից ստացված բաժնեգրու-
թեան թերթիկների վրա :

Գյուղխորհուրդների նախագահները պարտավոր են իրենց
փոխառութեան լիազորներին մատակարարելու կենտրոնական
(շրջանային) խնայդրամարկղներից ստացված բաժնեգրութեան
թերթերով :

23. Բաժնեգրություն անցկացնելիս՝ լիազորները պարզում են, թե յուրաքանչյուր բաժնեգիր ինչ գումարով և փոխառության վրը մասին և ցանկանում բաժնեգրվել (անպայման շահող կամ տոկոսաբեր) :

Լիազորը լրացնում է բաժնեգրության թերթը, գրելով համապատասխան սյունյակում բաժնեգրի աղբանունը, անունը և հայրանունը և նրա բաժնեգրության գումարը :

Բաժնեգիրը սեփական ձեռքով ստորագրում է բաժնեգրության թերթում, հաստատելով իր ստորագրությամբ իր բաժնեգրության գումարը :

Լրացրած բաժնեգրության թերթերը լիազորը պարտավոր է հանձնելու գյուղխորհրդին առանց ձեռնարկների :

24. Գյուղխորհրդի քարտուղարը պարտավոր է ստուգելու բաժնեգրության թերթերի լրացման ճշտությունն (մասնավորապես հավաստիանալ բաժնեգիրների սեփական ստորագրությունների առկայության մեջ) : Այդ բաժնեգրության թերթերի հիման վրա գյուղխորհրդի քարտուղարը տպնում է բաժնեգրության հաշվառումը և բաժնեգիրների հետ ունեցած հաշվարկումները :

Կտրականապես արգելվում է գյուղխորհրդին հանձնված բաժնեգրության թերթերում վորեև փոփոխություններ կամ ուղղումներ մտցնել գրանցումներում, առանց բաժնեգիրների համաձայնության :

25. Դպրոցականների մեջ (տարրական, վոչ լրիվ միջնակարգ և միջնակարգ դպրոցի աշակերտներ) փոխառության բաժնեգրություն չի անցկացվում :

IV. ԲԱԺՆԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄՈՒԾՈՒՄՆԵՐԻ ԳԱՆՁՈՒՄԸ

26. Բաժնեգիրներին մուծումները հավաքելու համար, գյուղխորհրդի քարտուղարը (կամ նրա հսկողությամբ գյուղխորհրդի լիազորը) յուրաքանչյուր բաժնեգրի համար լրացնում է փոխառության բաժնեգրության հաշվարկային անդորրագիր (և նրա արմատը) ձևի № 52-ով :

Բաժնեգիրներին առաջին մուծումն ստանալու հետ միաժամանակ, բայց վոչ ուշ, քան 10 որ սկսած բաժնեգրութեան որից, լիազորը պարտավոր և տալ յուրաքանչյուր բաժնեգրի ձեռքը փոխառութեան բաժնեգրութեան հաշվարկման անդորրադրելը, ստորագրել տալով նրան անդորրադրի արմատի վրա:

Մինչև բաժնեգրութեան հաշվարկումների լրիվ վերջնապլան անդորրադրելը մնում և բաժնեգիրների մտա, իսկ անդորրագրային գրքույկը նրանում մնացած արմատներով պահւում և գյուղխորհրդի լիազորի մոտ:

27. Փոխառութեան բաժնեգրութեան ժամանակ յուրաքանչյուր բաժնեգիր հայտնում և, թե ինչպիսի ժամկետներում պիտի ինքը վճարի գյուղխորհրդի լիազորին իր բաժնեգրութեան մուծումները: Հայտնած ժամկետները նշվում են բաժնեգիրներին տրվող հաշվարկային անդորրադրերում: Փոխառութեան, բաժնեգիրը պարտավոր և պահպանելու իր կողմից սահմանված փոխառութեան բաժնեգրութեան մուծումների ժամկետները: Կենտրոնական և շրջնային խնայողամարկղները, գյուղխորհուրդները, ոժանդակող հանձնաժողովները և փոխառութեան լիազորները պարտավոր են հետևելու այն բանին, վորպեսզի փոխառութեանը ժամկետներով բաժնեգրված քաղաքացիները ժամանակին վճարեն փոխառութեան մուծումները: Փոխառութեան բաժնեգրութեան հարկադիր դանձման միջոցներն արգելվում են:

Լիազորը պարտավոր և բաժնեգրի կողմից հայտարարված ժամկետներում ստանալ նրանցից հասանելիք մուծումները և գրանցել յուրաքանչյուր մուծումը վճարելու ժամանակ բաժնեգրի կողմից ներկայացվող անդորրագրում, նաև լիազորի մոտ պահւող այդ անդորրագրի արմատում:

Լիազորը ստորագրում և բաժնեգրի կողմից ներկայացվող անդորրագրում, իր ստորագրութեամբ հաստատելով մուծումի ստացումը:

Բաժնեգիրը միաժամանակ ստորագրում և անդորրագրի արմատում, իր ստորագրութեամբ հաստատելով մուծումի վնարման գումարն ու որը:

Լիազորներն իրավունք չունեն բաժնեգրից մուծումներ և՛-

դունելու առանց հաշվարկման անդորրագրում և անդորրագրի արմատում գրանցելու:

28. Լիազորները պարտավոր են ամեն որ հանձնելու գյուղխորհրդի քարտուղարին բաժնեգիրներինց հավաքած մուծումները, յեթե լիազորներն աշխատանքն անց են կացնում գյուղխորհրդի գտնվող վայրում և վոչ պակաս, քան յերեք որը մեկ անգամ յեթե լիազորները մուծումների հավաքն անց են կացնում գյուղխորհրդի հետ վոչ միևնույն վայրում գտնվող կոլտնտեսութուններում կամ գյուղերում:

Հավաքած մուծումները գյուղխորհրդին հանձնելիս՝ լիազորները պարտավոր են ներկայացնելու գյուղխորհրդի քարտուղարին հաշվարկային անդորրագրերի արմատները: Գյուղխորհրդի քարտուղարը պարտավոր է ստուգելու անդորրագրերի արմատներով լիազորի կողմից հանձնվող դումարի ճշտութունը:

Գյուղխորհրդի քարտուղարը անդորրագրերի նույն արմատներին հիման վրա դրանցում է ձև № 53 հաշվարկային տեղեկագրում յուրաքանչյուր բաժնեգրից ստացված մուծումները:

29. Յուրաքանչյուր ամսի մեկին գյուղխորհրդի ըստ լիազորները ստուգման համար պիտի ներկայացնեն գյուղխորհրդի քարտուղարին իրենց մոտ պահվող անդորրագրային գրքույկներն, անդորրագրերի արմատներին հետ միասին:

Գյուղխորհրդի քարտուղարը պարտավոր է հավաստիանալ այն բանում, թե կան արդյոք անդորրագրերի արմատներին վրա բաժնեգիրներին ստորագրութունները և ստուգելու յե բաժնեգիրներինց հավաքած մուծումները լիազորներին կողմից գյուղխորհուրդներին հանձնելու լրիվութունն ու իր ժամանակին լինելը:

30. Յեթե բաժնեգիրներն իրենց փոխառության բաժնեգրության մուծումներն անմիջապահորեն վճարում են գյուղխորհրդին, ապա նրանցից դրամ ընդունելը գյուղխորհրդում կատարում է գյուղխորհրդի քարտուղարը: Գյուղխորհրդի քարտուղարը ձևավակերպում է դրամի ընդունումը բաժնեգիրներինց նույն կարգով, ինչպիսին սահմանված է մուծումները լիազորներին կողմից ընդունելու համար (հոդ. 27): Այդ բաժնեգիրներին հաշվարկային անդորրագրերի արմատները պիտի պահվեն գյուղխորհրդի քարտուղարի մոտ:

31. Գյուղխորհուրդը պարտավոր է պարտատոմսերը հանձնելու բաժնեգիրներին նրանցից յուրաքանչյուրի կողմից բաժնեգրութեան դիմաց վճարված գումարի չափով:

Պարտատոմսերը հանձնում է բաժնեգիրներին գյուղխորհրդի քարտուղարը լիազորի ներկայութեամբ, բաժնեգրի կողմից հաշվարկային անդորրազերը ներկայացնելուց և անդորրազերը լիազորի մոտ գտնվող արմատի հետ անպայման համեմատելուց հետո: Անդորրազերի արմատի վրա վերցվում է բաժնեգրի ստորագրութեանը պարտատոմսերն ստանալու մասին:

Պարտատոմսերը բաժնեգրին հանձնելիս գյուղխորհրդի քարտուղարն իր մոտ է թողնում բաժնեգրի անդորրազերը, վորը պիտի պահվի գյուղխորհրդում նրա արմատի հետ միասին:

Ծանոթութիւն.— Ծրջինայերամարկից պարտատոմսերը հանձնում է գյուղխորհրդի քարտուղարին գյուղխորհրդի հավատարմազրով (ձև № 140 բլանկների վրա): Հավատարմազրով հանձնված պարտատոմսերի գումարի մասին խնայդրամարկից գրավոր հայտնում է գյուղխորհրդին:

32. Բաժնեգրութեան ժամկետները վերջանալուց հետո, այսինքն վոչ ուշ 1938 թ. մարտի 1-ից, գյուղխորհուրդը պարտավոր է ստուգելու, թե բաժնեգիրներից վորը դեռ պարտատոմսեր չի ստացել և 10 որվա ընթացքում պարտատոմսերը հանձնում է այն բաժնեգիրներին, վորոնք լրիվ չափով վճարել են պարտատոմսերի արժեքը:

Այն դեպքերում, յերբ գյուղխորհրդից անկախ պատճառներով (բաժնեգրի այլ տեղ մեկնելը, յերկարատե հիվանդութեան և այլն) հնարավոր չէ պարտատոմսերը հանձնելու առանձին բաժնեգիրներին, գյուղխորհուրդը պարտավոր է այդ պարտատոմսերը հանձնել (առանց այդպիսիք բաժնեգիրներին ամբացնելու) կենտրոնական չրջանային խնայդրամարկից վոչ ուշ, քան 1938 թ. մայիսի 25-ը: Պարտատոմսերը հանձնելում են բաժնեգիրներից յուցակի հետ, նշելով յուրաքանչյուր բաժնեգրի կողմից վճարված գումարը: Ֆուցակին կցվում են այդ բաժնեգիր-

ների հաշվարկային անդորրադրերի արժատները: Յուզակի պատ-
ճեն գյուղխորհուրդը պահում է իր մաս:

33. Գյուղխորհուրդում պարտատոմսեր չստացած բաժնեդիր-
ները կարող են վճարված գումարի չափով պարտատոմսեր
ստանալ կենտրոնական (չրջնային) խնայրամարկղում մինչև
1939 թ. հունիսի 1-ը:

Պարտատոմսերը խնայրամարկղում ստանալու համար բաժ-
նեդիրները պարտավոր են ներկայացնել բաժնեդրության վճա-
րումը հաստատող իրենց մաս յեղող հաշվարկային անդորրադրե-
րը:

1939 թ. հունիսի 1-ից, պարտատոմսեր չստացած բաժնեդիր-
ները, կորցնում են պարտատոմսեր ստանալու իրավունքը և այդ
պարտատոմսերն անցնում են պետական բյուջեի յեկամուսին:

VI. ՓՈՆՍՈՌՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԱՐԿՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂԽՈՐ ՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒՄ

34. Գյուղխորհուրդը պարտավոր է հաշվի առնել՝

ա) Յուրաքանչյուր բաժնեգրի բաժնեգրման գումարը— հաշ-
վարկման տեղեկագրերում (ձև № 53), վորոնք տարվում են
առանձին լիպորի կազմից սպասարկվող բաժնեդիրների առանձին
յուրաքանչյուր խմբի համար:

Գյուղխորհուրդի քարտուղարը լրացնում է հաշվարկային տե-
ղեկագիրը այն բաժնեդրության թերթերի հիման վրա, վորոնք
հանձնված են յուրաքանչյուր լիպորի կազմից բաժնեդրու-
թյունն անցկացնելուց հետո: Քարտուղարը դրանցում է հաշ-
վարկային տեղեկագրում նաև այն անձանց, վորոնք պարտա-
տոմսերը ձեռք են բերել կանխիկ հաշվով:

բ) Յուրաքանչյուր բաժնեգրից ստացված բաժնեգրուքյան
մուծումները և յուրաքանչյուր բաժնեգրին հանձնած պարտա-
տոմսերի գումարը— հաշվարկային տեղեկագրում (ձև № 53):

Գյուղխորհուրդի քարտուղարը դրանցում է հաշվարկային տե-
ղեկագրում (ձև № 53) բաժնեդիրներից ստացված մուծումնե-
րը— հաշվարկային անդորրադրերի արժատները հիման վրա

(ձև № 52), վորոնք ներկայացվում են յուրաքանչյուր լիազորելի կողմից բաժնեկրուժյան հավաքած գումարները հանձնելու ժամանակ (այս հրահանդի 28 հոդվածը), դրա հետ միասին դյուղ-խորհրդի քարտուղարը անդորրագրի յուրաքանչյուր արմատի վրա նշում է անում այն մասին, վոր մուծումների գումարը գրանցված է հաշվարկային տեղեկագրում: Հաշվարկային տեղեկագրում գրանցվում է նաև բաժնեգիրներին հանձնված պարտաւտոմսերը:

դ) Յուրաքանչյուր լիազորից ստացված բաժնեցրուքյան մուծումների ընդհանուր գումարը — գրամարկդային գրքում (ձև № 26) 7-րդ սյունյակում և, բացի այդ, լիազորի անձնական հաշվում «հաշվետու անձանց, զանազան գումարների և հաշվարկումների» գրքում (ձև № 28):

Գյուղխորհրդի քարտուղարը փոխառության լիազորների հետ ունեցած հաշվարկումների հաշվառման համար «հաշվետու անձանց զանազան գումարների և հաշվարկումների» գրքում (ձև № 28) բացում է առանձին հաշիվ յուրաքանչյուր լիազորի համար հետևյալ վերնագրով՝

«Հաշիվ (լիազորի ազգանունը)

վորը սպասարկման համար կցված է

(նշել կալանտեսականներին և թե վոր կալանտեսությունից են մենասանտես-դյուղացիներ և թե վոր դյուղից են և այլն):

Բաժնեգիրներին խմբին.

Գյուղխորհրդի քարտուղարը բաժնեկրուժյան հավաքած գումարները լիազորներին հանձնելիս գրանցում է ստացված գումարը անձնական հաշիվ 4-րդ սյունյակում և տալիս է լիազորին ձև № 22-Ա, ձևի անդորրագիր, թողնելով իր մոտ այդ անդորրագրի արմատը: Գյուղխորհրդի քարտուղարը փոխառության լիազորից գրամական գումարները ընդունելու համար առանձնացնում է առանձին անդորրագրային գրքույկ (ձև № 22-Ա):

դ) Գյուղխորհրդի կողմից խնայդրամարկդից ստացված պալիտատուները—«Պարտատոմսերի հաշվառման տեղեկագրում», վորը կցված է դրամարկդային դրքին (ձև № 26) :

Գյուղխորհրդի քարտուղարը խնայդրամարկդից ստացված պարտատոմսերը մուտք է դրում տեղեկագրի 1—3 սյունիակում : Բաժնեզերներին հանձնվող պարտատոմսերը յեւք է դրանցում տեղեկագրի 4—6 սյունիակում, 7—րդ սյունիակում վերցվում է պարտատոմսեր ստացած բաժանորդի ստորագրուկը :

ե) Հաշվարկման անդորրագրերի գրքույկների (ձև № 52) ստացված խնայդրամարկդից— «Վիժնառուկյան անդորրագրային գործարքների հաշվառման տեղեկագրում», վորը կցված է դրամարկդային դրքին (ձև № 26) :

Խնայդրամարկդում հաշվարկային անդորրագրեր ստանալու իրավունք ունի միայն գյուղխորհրդի քարտուղարը գյուղխորհրդի կողմից արված հավատարմագրով : Հաշվարկային անդորրագրերը գյուղխորհրդի քարտուղարին հանձնելու հետ միաժամանակ, խնայդրամարկդը ծանուցագրի է ուղարկում գյուղխորհրդին նշելով հանձնած դրքույկների քանակը և անդորրագրի համարները : Այդ ծանուցագրերը, վոր ստորագրվում են խնայդրամարկդի վարիչի և հաշվապահի կողմից ծառայում են և գյուղխորհրդի համար վորպես մի այնպիսի փաստաթուղթ, վորի հիման վրա մուտք են լինում անդորրագրային դրքույկները : Հաշվարկային անդորրագրերի ստացման հետեյալ որը գյուղխորհուրդը պիտի հաստատում ուղարկի խնայդրամարկդին անդորրագրային դրքույկները ստացման մասին : Այդ հաստատումներն ստորագրում է գյուղխորհրդի նախագահը և քարտուղարը :

Ծանոթություն.— Լրացրած բաժնեգրուկյան թերթերը, հաշվարկային անդորրագրերը և նրանց արժատները, հաշվարկային տեղեկագրերը և կից տեղեկագրերի պատճենները (ձև № 54) պահվում են գյուղխորհրդում դրամական փաստաթուղթերին հավասար մինչ 1939 թ. հունիսի 1—ը :

35. Գյուղխորհրդի քարտուղարը պարտավոր է անձամբ կամ փոստով հանձնելու կենտրոնական (չրջանային) խնայդրամարկդին

փոխառութեան բոլոր այն դրամները, վորոնք ստացվում են գյուղխորհրդում կոլանտեսականներից, մենատնտես գյուղացիներից և ուրիշ, նաև գյուղխորհրդի բանկորները և ծառայողներին աշխատավարձից իրենց բաժնեգրութեան համար դանձված մուծումները հետևյալ ժամկետներում յուրաքանչյուր ամսի 3-ին, 8-ին, 13-ին, 18-ին, 23-ին և 28-ին փոխառութեան դրամների ստացման չափով: Դրամը հանձնվում է հարակից տեղեկագրին կից (ձև № 54): Հարակից տեղեկագրերը կազմվում է 2 որինակից լիազորներից ստացված փոխառութեան դումարների մասին անձնական հաշիվներում յեղած գրանցումները հիման վրա, վորոնք բացված են «հաշվետու անձանց դանազան դումարներին» գրքում (ձև № 28):

Բանկոր-ծառայողներին բաժնեգրութեամբ ստացված դումարների գրանցումը հարակից տեղեկագրում, արվում է «աշխատավարձ վճարելու տեղեկագրին» հիման վրա (ձև № 31), վորտեղ նշվում է բաժնեգրիների աշխատավարձից դանձված մուծումները:

Հարակից տեղեկագրի մեկ որինակը մնում է գյուղխորհրդում և օգտագործվում է դրամն ընդունելու համար տրված փոստի անդորրագրի հետ միասին (կամ խնայդրամարկղի անդորրագրի հետ), հաջակից տեղեկագրի յեղելու դեպքում որինակը ուղարկվում է (հանձնվում է) խնայդրամարկղին դրամն ուղարկելու (հանձնելու հետ միաժամանակ):

Ծանոթութեան. — Փոստի հիմնարկին փոխառութեան դումարի փոխադրման համար վճարվող դումարը նաև հարակից տեղեկագրին ուղարկելու ծախսերը գյուղխորհուրդը պահում է փոխադրվող դումարներից և այդ փոստի ծախսը ցույց է տալիս հարակից տեղեկագրի «փոստով փոխադրելու ծախսեր» տողում:

36. Գյուղխորհուրդը պարտավոր է ներկայացնելու կենտրոնական (չրջանային) խնայդրամարկղին փոխառութեան բաժնեգրութեան ընթացքի մասին հաշվետու տեղեկութուններ № 21 ձևով նախագահի և քարտուղարի ստորագրութեամբ:

Այդ տեղեկութունները ներկայացվում են կենտրոնական (չրջանային) խնայդրամարկղներին հետևյալ ժամկետներին՝ հու-

80312
II
H

լիսի 3-ին, 8-ին, 13-ին, 18-ին, 23-ին, 28-ին, սոստոսի 13-ի
և 28-ին, իսկ 1937 թ. սեպտեմբերից սկսած յուրաքանչյուր ամ
սի 28-ին մինչև փոխառության հաշվարկումների վերջանալը :

Մանրորքում. — № 21 ձևով տեղեկություններ կաղա-
լու կանոնները նշված են այդ տեղեկությունների բանկներ
հակառակ յերեսում :

37. Բաժնեդրության հաշվարկումները վերջանալուց հետ
դյուղխորհուրդները պարտավոր են ԽՍՀՄ Ֆինժոդհոմատի կող-
մից սահմանվող ժամկետին, նախադահի և քարտուղարի ստո-
րադրություններով ներկայացնելու կենտրոնական (չբանային
խնայբամարկին № 17 ձևով հաշվետվություն փոխառությա
ստացված և ծախսված պարտատոմսերի մասին :

38. Դիտավորյալ կերպով խեղաթյուրված հաշվետու տեղե-
կությունները ներկայացնելու, նաև նրանց ներկայացնելու ժամ-
կետները սխտեմատիկ և չարամիտ կերպով խախտելու համա-
մեղավորները յենթարկվում են քրեական պատասխանատվությա
ԽՍՀՄ ԿԳԿ և ԺԿՍ 1933 թ. նոյեմբերի 27-ի վորոշման հիմա-
վրա «սխալ հաշվառման տեղեկություններ և հաշվետու տվյալ-
ներ, նաև հաշվառման-հաշվետու նյութերը ներկայացնելու ձե-
վերն ու ժամկետները խախտելու համար պատասխանատու և
ներու մասին» («ԽՍՀՄ Ո. Ժ.» 1933 թ. № 70, հոդ. 417) :

VII. ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ ԳԱՐՏՈՒՂԱՐՆԵՐԻ ՅԵ
ՓՈՆՍՈՒՌԹՅԱՆ ԼԻՍՁՈՐՆԵՐԻ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

39. Գյուղխորհուրդի քարտուղարները փոխառության ա-
խատանքները համար վարձատրություն են ստանում կոլանտես-
կանների, տնայնագործական-արհեստագործական արտելների
անդամների, մենատնտես-գյուղացիների ինչպես նաև վարձո-
աշխատանքով չլրացվող գյուղական այլ բնակչության բաժնե-
դրության դրոաց մուծված գումարի 1/2 տոկոսի չափով :

Տնայնագործական-արհեստագործական արտելի անդամներ
բաժնեդրությունից, վորոնք վճարում են պարտատոմսի արժեք
արտելի վարչության միջոցով (հրահանգի 7-րդ հոդ.) գյուղ

ի քարտուղարներին վարձատրութիւն չի տրվում:
Աղական խորհուրդները լիազորները փոխառութեան աշ-
քները կատարելու համար վարձատրութիւն են ստա-
ւարաբանչուք լիազորի կողմից փոխառութեան գլխաց
րեն հավաքած գումարի 2 տոկոսի չափով:

Գյուղական խորհրդի քարտուղարի և փոխառութեան
ների վարձատրութիւնը տրվում և կենտրոնական (չբջա-
ն) խնայողական գրամարկի կողմից 2 ժամկետներում 1937
սկսեմբերի 1-ին և փոխառութեան հաշվարկումներն ա-
ռույ հետո:

Փոխառութեան լիազորների վարձատրութիւնը վճարում և
նական (չբջանային) խնայողամարկի գյուղխորհրդի
այցրած ցուցակով:

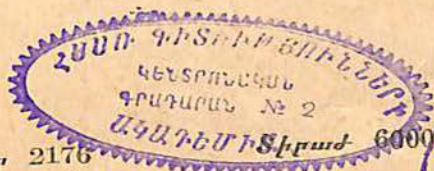
Այսպէս ցույց և տրվում լիազորները ազգանունները և
ի կողմից համարված գումարը:

Կենտրոնական (չբջանային) խնայողամարկի փոխառութեան
ների վարձատրութիւնը կատարում և կամ անմիջականու-
մ գյուղխորհրդի միջոցով:

Երջին դեպքում գյուղխորհուրդն ի հաստատումն այն բա-
ր իրոք լիազորների վարձատրութիւնը հանձնված և,
այնուամենայնիւ և կենտրոնական (չբջ) խնայողամարկի լիազոր-
ատրագրութիւնները:

12 Միութեան փիւանսների ժողովրդական կոմիսար'
Գ.ԲԻՆԿՈ

տական աշխատավորական խնայողական գրամարկիների
ական վարկի գլխ. վարչութեան պետ'
ՈԶԵՐՅԱՆՍԿԻ

Խախ լիազոր 2176
Եր 913

ատտի տպարան, Յերևան 1ԷՆԻՆԻ, 65

316

ЦЕНА

2 P 1

[064.]

24308

Пров. 1940г.

Пров.